

VII.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 50. Uvedba obrednika v slovenskem jeziku. — 51. Confirmatio tribunalis ecclesiastici dioecesani. — 52. Sacrae Poenitentiarie Apostolicae: a) decretum de quibusdam indulgentiis adnexis recitationi »Pater, Ave et Gloria« sexies repetitae; b) decretum de indulgentiis per recitationem divini officii coram SSmo Sacramento lucrandis; c) decretum, quo indulgentiis ditatur invocatio in conficiendis vel reficiendis sacrarum aedium supellectilibus ac liturgicis vestibus recitata. — 53. Župnijski ubožni zavodi in krščanska karitas. — 54. Raziskovalci sv. pisma. — 55. Praznovanje rojstnega dneva Nj. Kralj. Vis. prestolonaslednika. — 56. Sprejem v kn.-šk. bogoslovje v Mariboru. — 57. Azil za tuberkulozne bolnike — nabiralna akcija. — 58. Starostne doklade duhovnikov. — 59. Pobiranje 2% prispevka od sečenj za fond za pogozdovanje. — 60. Misijonski praznik predzadnje nedelje v oktobru. — 61. Slovstvo. — 62. Umetniške podobice ACM. — 63. Osebna naznanila.

50.

Uvedba obrednika v slovenskem jeziku.

Sveti Oče papež Benedikt XV. je 17. aprila 1921 dovolil, da se more po vsej kraljevini Jugoslaviji Rimski Obrednik uporabljati v domačem jeziku, na kar je ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič pozval Bogoslovno Akademijo v Ljubljani, naj priredi slovenski prevod; 17. junija 1921 je imenoval za to delo poseben odbor. Izvršitev se je zakasnila, ker je bilo treba prej ustaliti besedilo cerkvenih molitev, za katere je bilo v smislu naročila svete obredne skupščine z dne 5. avgusta 1898 treba doseči soglasje peterih škofij. Leta 1932 je bil slovenski prevod Rimskega Obrednika po izdaji iz leta 1925 dovršen in v potrdilo poslan sveti obredni skupščini v Rim. Sveti Oče papež Pij XI. ga je z dekretom Svete obredne skupščine štev. L. 62/932 od 23. novembra 1932 odobril in je dovolil, da ga smejo v kraljevini Jugoslaviji rabiti vsi duhovniki slovenskega jezika.

Celotna slovenska izdaja Rimskega Obrednika je natisnjena na tankem papirju in v tesno skupaj stoječih vrstah, da zaradi velikosti ni neprikladna in ne predraga. Za splošno uporabo je potrebna knjiga z bolj razločnim tiskom, bolj trezna in po možnosti bolj priročna. Zato je prirejena za lavantinsko in ljubljansko škofijo »Zbirka svetih obredov«. Obsega vse to, kar se v obeh škofijah običajno potrebuje. Do strani 282 je vsebina vzeta iz Rimskega Obrednika, in sicer doslovno vse razen obreda pri poroki in pri pogrebu. Obred poroke je razširjen z obredi za lavantinsko in ljubljansko škofijo v smislu rubrike 6. pogl. II. naslova VII. v Rimskem Obredniku. Pri pogrebu je dodano besedilo, ki je bilo doslej v rabi in je udomačeno po starodavnem običaju. H koncu so pridejani še nekateri obredi, katerih Rimski Obrednik nima, a so v navadi v obeh škofijah.

Da se zveličavni namen slovenskega obrednika bolj gotovo doseže, se **odreja** za lavantinsko škofijo sledeče:

1. Raba slovenskega prevoda Rimskega Obrednika in »Zbirke svetih obredov« se obvezno začne izvajati z objavo pričujočega odloka. Vse cerkve naj si oskrbe »Zbirko svetih obredov«.

2. Vsi javni obredi (delitev zakramentov, blagoslovi in drugi obredi) se odslj za vernike slovenskega jezika opravljajo v slovenskem jeziku po »Zbirki

svetih obredov«, po Rímskem Obredniku pa tisti obredi, katerih »Zbirka« ne vsebuje.

3. Povsem privatni obredi, ki jih duhovnik vrši brez navzočnosti vernikov (n. pr. blagoslovitev rožnih vencev, podob itd.), se opravijo ali v slovenskem ali v latinskem jeziku.

4. Odveza v zakramentu sv. pokore naj se daje latinsko kot doslej, da ni treba besedila menjavati pri različno jezičnih spovedancih. Tudi formula pri delitvi sv. obhajila se more ohraniti dosedanja latinska.

5. Sveta dolžnost vsakega duhovnika je, da izgovarja besedilo razločno, primerno počasi, spoštljivo in pobožno, ker je namen slovenskega prevoda, da verniki svete obrede razumejo, jim pazljiveje in pobožneje sledijo. Ako duhovnik ni zadostno izvežban v pravilnem petju, naj obrede s koralnim petjem dostojno recitira, da sv. opravilo ne bo ljudem v posmeh, ampak v vzpodbudo.

6. Da bodo verniki laže doumeli lepoto in tolažljivo vsebino svetih obredov, naj se jim v pridigah in krščanskih naukih na podlagi slovenskega besedila razložijo. Za uvod naj se prvo nedeljo po prejemu te številke škofijskega »Oglasnika« vernikom s prižnice prebere naslednje:

Naznanilo vernikom o obredniku v slovenskem jeziku.

Predragi v Gospodu! Z dovoljenjem papeža Benedikta XV. blaženega spomina je preveden na slovenski jezik Rimski Obrednik, to je tista cerkvena knjiga, po kateri se delijo sv. zakramenti in opravljajo drugi sveti obredi, kakor pogreb in najrazličnejši blagoslovi. Ta knjiga je spisana v latinskem jeziku in je po vsem katoliškem svetu v rabi. Nam Slovencem je poleg Hrvatov dano to izredno dovoljenje, da smo smeli celo knjigo prevesti v slovenščino in da se bodo odslej delili sv. zakramenti — razen sv. birme in sv. pokore — in opravljali vsi sveti obredi v domačem jeziku zato, da boste vsi mogli razumeti molitve sv. Cerkve.

Gotovo vas veseli, da boste odslej razumeli to, kar ste doslej poslušali s svetim spoštovanjem v starem in častitljivem latinskem, a večini od vas nerazumljivem jeziku. Hvala torej predvsem Bogu, ki je po ljubezni in uvidenosti svojega namestnika na zemlji izkazal to veliko milost nam in rodovom, ki pridejo za nami. Zdaj boste lahko sledili Cerkvi v njenih molitvah in spoznali, kako lepo, otroško preprosto in zaupljivo moli sv. Cerkve, vprav v duhu otroštva božjega, kakor je Jezus sam svoje apostole naučil. Te molitve, kakor so sicer preproste, imajo posebno moč zaradi tega, ker jih Cerkve, Kristusovo skrivnostno telo, opravlja in mi v njenem imenu in zato so Bogu prijetnejše in najdejo bolj gotovo uslišanje po obljubi Jezusovi: »Karkoli boste prosili v mojem imenu, to bom storil, da se Oče poveleča v Sinu« (Jan. 14, 13). Vsi zakramenti in vsi blagoslovi v Cerkvi se delijo v imenu Jezusovem, vsi obredi in vse molitve se opravljajo v imenu Jezusovem, in tem je Jezus sam uslišanje obljubil. »Če me boste kaj prosili v mojem imenu, bom to spolnil« (Jan. 14, 14).

Upravičeno je pričakovati, da boste, dragi v Gospodu, odslej prejeli sv. zakramente in blagoslove Cerkve z večjo pobožnostjo in z globljim razumevanjem, kar bo vam v tolažbo in v zveličanje. Vsi jeziki naj hvalijo Gospoda Boga. Tudi naš skromni, a lepi materinski jezik naj slavi Boga poleg častitljivega latinskega jezika, v katerem že devetnajst sto let narodi Boga časte in mu slavo prepevajo.

Sv. maša pa se bo tudi še nadalje opravljala samo v latinskem jeziku, da smo po enem in istem jeziku sv. daritve zvezani z vsemi narodi katoliške Cerkve na svetu. Pri tihi sv. maši verniki itak ne slišijo mašnika, ker večino

molitev po predpisih Cerkve opravlja povsem tiho, nekaj pa samo polglasno, tako da ga verniki po cerkvi ne morejo slišati. Pri slovesni peti sv. maši verniki vsaj nekatere dele mašnih molitev slišijo in bi jih razumeli, ako bi se v živem ljudskem jeziku opravljali. A sv. Cerkev tega ne dovoli, da ostane pri raznolikosti jezikov vsaj jezik sv. maše povsod eden in isti. Dasi ga torej ne razumete, vendar je to, kar se poje, vsem katoliškim kristjanom tako znano in domače, da se pri sv. maši kjerkoli na svetu tudi med tujimi narodi počutijo kakor doma in se jim zdijo latinski izrazi kakor domača govorica.

Kolikor pa je sv. Cerkev dovolila za svoje obrede slovenski jezik, nam bodi v zveličanje, Boгу pa v večno čast in slavo. Saj božja čast in zveličanje duš je namen vsega dela, vseh molitev in blagoslovov sv. Cerkve.

V Mariboru, dne 1. avgusta 1933.

† Ivan Jožef,
škof.

51.

Confirmatio tribunalis ecclesiastici dioecesanı.

Iuxta praescriptum cann. 1573, § 5 et 1590, § 1 confirmantur in suo munere:

Officialis: Dr. iur. can. Vraber Maximilianus. Vice-officialis: Janežič Rudolphus. Promotor iustitiae: Dr. theol. Somrek Joseph. Defensor vinculi: Dr. theol. et iur. can. Močnik Vincentius.

Maribor, die 1. Augusti 1933.

† Ioannes Ioseph, m. pr.
Episcopus.

52.

Sacrae Poenitentiarıae Apostolicae¹

a) **Decretum de quibusdam indulgentiis adnexis recitationi »Pater, Ave et Gloria« sexies repetitae.**

In non paucis Indulgentiarum Summariis ad recitationem sex Pater, Ave et Gloria adnexae dicuntur, toties quoties, Indulgentiae universae septem Urbis basilicarum, Stationum Romanarum, Portiunculae, Ierusalem et S. Iacobi a Compostella: raro admodum aliqua temporis aut loci habita ratione, nulla inter plenarias et partiales facta distinctione, nulla aut una vel alia solummodo ex suetis conditionibus servata.

Talis tantaque Indulgentiarum largitio non modo haud mediocris admirationis causa exstitit apud plures, qui opinati sunt nimia hac, ut aiebant, prodigalitate thesauros Ecclesiae, tanta sanctitate ac studio iugiter servatos ac custoditos, quodammodo effundi, sed et ansam viris doctis praebuit in diversissimas sententias abeundi tum quoad modum documenta interpretandi quibus eadem Indulgentiae inniti dicebantur, tum quoad rationem eandem largitionem cum Sanctae Sedis praxi componendi.

Quam ob rem Sacra Paenitentiarıa haud semel de natura et numero harum indulgentiarum quaesita, tandem id consilii cepit ut tota res deferretur Summo Pontifici, Supremo thesaurorum Ecclesiae Moderatori, ut hoc super negotio mentem Suam aperiret.

¹ AAS, 1933, št. 9, str. 254/5.

Itaque Sanctitas Sua, omnibus mature perpensis quae ad hanc rem spectabant, in Audientia infra scripto Cardinali Maiori Paenitentiario die 20 Ianuarii proxime elapsi concessa, decernere dignata est:

Indulgentias, quae in praefatis Summariis adnexae exhibentur recitationi sex *Pater, Ave et Gloria*, ita moderandas esse ut christifideles, qui gratiis spiritualibus de quibus in iisdem Summariis fruuntur, Indulgentiam tantum partialem decem annorum lucrari valeant quoties saltem corde contrito et devote memoratam recitationem fuderint ad mentem Summi Pontificis id est pro pace animorum, debita ubique libertate Ecclesiae atque populorum omnium concordia et vera prosperitate: si vero per integrum mensem hoc peregerint Indulgentiam plenariam, suetis tamen conditionibus, acquirere queant: abrogatis praecedentibus hac super re concessionibus et privilegiis; contrariis quibuslibet etiam speciali mentione dignis minime obstantibus.

Datum Romae ex aedibus S. Paenitentiariae, die 22 Aprilis 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

b) Decretum de indulgentiis per recitationem divini officii coram SSmo Sacramento lucrandis.¹

Cum non omnibus qui tenentur, semper et ubique liceat integrum divinum Officium, etsi in partes distributum, coram Ssmo Sacramento, sive publicae adorationi exposito sive in tabernaculo adservato, ad mentem atque effectum praecedentium ad rem decretorum (AAS, vol. XXII, p. 493., vol. XXIII, p. 23, vol. XXIV, p. 411), recitare; ne tot e clero peculiari hoc ad cultum Ssmae Eucharistiae incitamento absque eorum culpa priventur, Ssmus D. N. Pius divina Providentia Pp. XI, ad preces infra scripti Cardinalis Maioris Paenitentiarum, in audientia die 6 Aprilis currentis anni eidem impertita, benigne concedere dignatus est ut, firmis omnino manentibus praecedentibus concessionibus, omnes et singuli, pro eorum statu, ad divini Officii recitationem adstricti, si hanc peragant, etiam in parte tantum, coram Ssmo Sacramento, ut supra indulgentiam quingentorum dierum pro unaquaque, ut dicunt, hora canonica, ceteris paribus, adipiscantur. Praesentibus in perpetuum valituris absque ulla Brevis expeditione et contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Sacrae Paenitentiariae, die 18 Maii 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

c) Decretum, quo indulgentiis ditatur invocatio in conficiendis vel reficiendis sacrarum aedium suppellectilibus ac liturgicis vestibus recitata.²

Ssmus Dominus Noster Pius divina Providentia Pp. XI, in audientia infra scripto Cardinali Paenitentiario Maiori die XIX mensis Maii c. a. concessa, benigne indulsit ut ii omnes, qui in conficiendis vel reficiendis sacrarum aedium suppellectilibus ac liturgicis vestibus, cum privatim tum in institutis hoc consilio conditis, operam suam gratuito praestent; itemque qui, ut Missionalium incepta provehant, iisdem vel manuum suarum operâ opitulentur, partialem CCC dierum indulgentiam toties lucrari queant, quoties, dum in huiusmodi opus incumbunt utque illud sanctius efficiant precatiunculam Iesu,

¹ AAS, 1933, XXV, n. 11, pag. 322.

² AAS, 1933, XXV, n. 11, pag. 323.

via et vita nostra, miserere nobis, saltem corde contrito recita-
verint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Con-
trariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus S. Paenitentiariae, die 2 Iunii 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiaris Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

53.

Župnijski ubožni zavodi in krščanska karitas.

Upravni svet Vincencijevih konferenc v Mariboru je po-
novno razmišljal o načinu, kako strniti raztresene sile požrtvovalnih katoliških
krogov v škofiji v sistematično karitativno akcijo, da bi čim lažje in uspešneje
koristila najširšim plastem obubožanih in trpečih. Te dni pa je predložil kn.-šk.
ordinariatu načrt o sistematičnem karitativnem delu s prošnjo, da ga priporoči
mногоčastitim dušnim pastirjem.

Ko kn.-šk. ordinariat v naslednjem objavlja predloženi načrt, iskreno želi,
da bi vsi dušni pastirji znova proučili sinodalne odredbe o župnijskih
ubožnih zavodih (Sinoda 1903, pogl. 94) ter uvaževali naročilo iste od-
redbe v točki 14: »Cura pauperum, viduarum et orphanorum ex indole mune-
ris sui ita ad parochos spectat, ut quasi nativi pauperum patres dicendi sint.
Hinc curent, ut cum beato Job contestari valeant: »Oculus fui coeco et pes
claudo. Pater eram pauperum.« (Job 29, 15—16.)

Socialne stiske, nastale vsled razrahljanih osnov gospodarskega in dru-
žabnega reda, nas v sedanjem času nagibljejo k resnemu razmišljevanju, kako
se naj oddolžimo s pomnoženim karitativnim delom velikim socialnim potrebam,
ki se stavijo pred nas. Vsled gospodarske stiske in brezposelnosti, ki se širi
tudi med nami, je ogroženo duhovno življenje mnogih kristjanov. Pri rešitvi iz
teh žalostnih razmer naj bi sodelovali vsi katoličani v organiziranem delu kršč.
ljubezni. H karitativnemu delu vzpodbuja posebej v svetem letu sv. Oče,
ko naroča v svetoletnem nagovoru, da bodi karitativno delo glavni ste-
ber Katoliške akcije sodobnosti. Ne preslišimo besed svojega skupnega
Očeta, ki so prišle o pravem času, in prekvasimo kot zvesti sinovi sv. Cerkve
svoje življenje z delom dejavne krščanske ljubezni.

A. Karitativne organizacije.

Po drugih deželah kot v Nemčiji, Franciji, Angliji, Avstriji, Švici, Holan-
diji in tudi v Ameriki je delo kršč. ljubezni vse bolj razvito kakor pri nas. Naš
narod — in ta nam je najbližji — je reven in siromašen. Z živo razpredeno
mrežo požrtvovalnega karitativnega dela pa ga moremo okrepiti, da ostane
navzlic vsem neugodnim razmeram krepak in moralno zdrav. Na to delo so
poklicani vsi verniki, vsak v svojem kraju in po svojih razmerah ter močeh.

Včasih karitativno delo ni bilo tako nujno kot je danes. Sicer v lavantins-
ki škofiji ne manjka karitativnih organizacij, a njih število ne zadošča na-
množenim dejanskim potrebam. Doslej deluje v škofiji 20 karitativnih zavodov,

v katerih vršijo delo kršč. usmiljenja ženski redovi: Usmiljenke, Šolske, Križniške in Marijine sestre. Izmed najbolj znanih ustanov, naj bodo tukaj omenjene: redovna bolnišnica v Ormožu, sirotišče Šolskih sester v Melju pri Mariboru in v Slovenski Bistrici ter hiralnica v Muretincih. Poleg teh delujejo na karitativnem polju Vincencijeve konference kot laične karitativne organizacije in sicer tri v Mariboru ter po ena v Celju in v Trbovljah. A najbolj razširjene edince za kršč. karitas so v lavantinski škofiji tkzv. Župnijski ubožni zavodi, ki so kot cerkvena ustanova uvedeni v vsaki župniji.

B. Obnova in preosnova karitativnih organizacij.

Če se hoče vsaj nekoliko odpomagati naraslemu številu revnih in obubožanih, je treba že obstoječe karitativne edinice poživiti, da postanejo v resnici središča in ognjišča sestavnega dela kršč. usmiljenja. Kjer pa ni drugih župnijskih karitativnih organizacij kakor »Župnijskega ubožnega zavoda«, naj služi ta kot izhodišče za sistematično karitativno delo v župniji. Treba je samo statut »Župnijskih ubožnih zavodov«, kakor je začrtan v Sinodi iz leta 1903, stran 778—786, nekoliko izpopolniti. Najprej naj se postavi »Župnijski ubožni zavod« pod okrilje župnijske Kat. akcije; to se zgodi, če se ustanovi v župnijskem svetu K. A. poseben karitativen odsek, v katerega se na podlagi pravil K. A. (Oglasnik, 1929, IV.) pokličejo poleg »Ubožnega očet a« še trije, štirje ali največ peteri delavni in agilni člani, ki bodo v zvezi z župnikom izvajali sistematično karitativno delo v župniji.

Odslej bo ta odsek K. A. vodil škofijsko zimsko nabiralno akcijo, kakor je na vzpodbudo papeža Pija XI. priporočena v Oglasniku 1931, IX. in 1932, X., ter skrbel, da se dohodki za »Župnijski ubožni zavod« pomnožijo. Njegova skrb bo tudi, da se pritegnejo h karitativnemu delu Marijine družbe, Tretji red in druge cerkvene organizacije v župniji. Ponekod že imajo te cerkvene družbe svoje karitativne odseke, kjer jih pa še nimajo, naj se upostavijo in naj bodo po enem članu zastopane v karitativnem odseku župnijske K. A. Tudi Apostolstvo mož in mladeničev bo treba karitativno usmeriti ter mu dodeliti kako posebno delo duhovnega in telesnega usmiljenja v župniji. Vsekakor naj se izbere iz njihovih vrst primerna oseba, ki ni v slabem gmotnem stanju in ima zmisel za kršč. karitas ter se jo prideli karitativnemu odseku K. A. v župniji.

V mestih, trgih in industrijskih središčih, kot v Ptuj, Slov. Bistrici, Brežicah, Šoštanju, Laškem, Ljutomeru, Rajhenburgu, Prevaljah in drugod naj se skuša v spomin na tekoče Sveto leto, ki je jubilej Kristusove ljubezni do vsega človeštva, ustanoviti Vincencijeve konference za moško članstvo ter Elizabetine družbe za žensko članstvo. Potrebna navodila daje radevolje Upravni svet Vincencijevih konferenc v Mariboru, Aleksandrova 6./I. Res, da se s tem nalaga župnikom novih skrbi in novega dela, toda vzpodbuja naj nas vse beseda učenca, ki ga je Jezus ljubil: »Otročiči moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici.« (I. Jan. 3, 18.)

C. Karitativno delo.

Potrebe so večje kot si mislimo in pokazale se bodo še nove, ko se bo poizkusilo udejestviti, kar je v vsaki župniji mogoče. Na vidiku so sicer ustanovitve občinskih socijalnih in dobrodelnih odsekov, toda karitativni odseki K. A. in Vincencijeve konference bodo še vedno imeli dela in kliente na preostajanje.

V naslednjem hočemo podati nekaj migljajev za sistematično karitativno delo po župnijah.

1. Karitativni odsek K. A. naj predvsem sestavi za vsako župnijo **seznam družin in oseb**, ki so pomoči potrebni, t. j. starih, onemoglih, revežev, sirot, bolnikov, mater-porodnic s številnim naraščajem, brezposelnih itd., da se more karitativna odpomoč vršiti pregledno in zajeti najbednejše med bednimi. Kršč. karitas se ne sme omejiti samo na zbiranje prispevkov in na razdelitev podpor, treba je reveže poiskati na njihovih stanovanjih, jim v besedi in nastopu pokazati nehlinjeno sočutje ter dvigniti njih zaupanje v Boga, ki skrbi za ptice pod nebom in lilije na polju in seveda še tem bolj za človeka.

2. Uvedejo naj se v vsaki župniji leto za letom, dokler gospodarska stiska ne preneha: **Dnevi ali tedni ubogih**, na pr. v drugi polovici oktobra; ob tej priliki se zbira od hiše do hiše, od osebe do osebe. Organizacijo te zbirke izvede zopet karitativni odsek župnijske K. A. Zbira naj se ne samo denar ampak tudi živila, obleka, kurivo.

Ker je v obljudenejših krajih pomanjkanje večje, kot v podeželskih župnijah, naj bi že po sporočenem načinu v Oglasniku 1931, 1932 vsaka župnija zbirala po svojih močeh tudi za te pasivnejše kraje. Če so se nabrala za pasivnejše kraje živila, drva, ki se na licu mesta ne morejo vnovčiti, naj se o tem takoj obvesti ali kn. šk. ordinariat, ali Upravni svet Vincencijevih konferenc, ki bo odredil, da se zbrana živila oddajo pomožnim kuhinjam za reveže in brezposelne.

3. V mestih, trgih in večjih župnijah naj se namestijo v cerkvah posebni nabiralniki — **puščice** — za »Antonijev kruh«, t. j. za reveže; nabrani darovi naj služijo dogovorno z župnikom v prid Karitativnega odseka župnijske K. A., oz. Vincencijevih konferenc.

4. Dušni pastirji bodo v primernih prilikah opominjali župljane k osebni požrtvovalnosti, jim govorili o dolžnostih kršč. ljubezni, o dobrodelnosti, o vzrokih bede, o veselju do dela, o varčevanju, o skrbi za bolnike in onemogle itd.

5. Oskrbeti bo treba v vsaki srednje veliki župniji vsaj eno izučeno bolniško strežnico: **bolničarko**.

6. Prirejajo naj se s pomočjo Upravnega sveta Vincencijevih konferenc v Mariboru in Karitativne zveze v Ljubljani v župnijah poučni socijalni in karitativni tečaji praktičnega značaja.

7. Priporoča naj se **zavarovanje** za slučaj nezgode, bolezni, brezposelnosti, smrti in podobno.

Ko pa gre za delitev podpor, naj se odseki ozirajo zlasti na obubožane družine s številnimi družinskimi člani, ki bi vsled pomanjkanja lahko zabredle v usodne moralne zablode. Brezposelnim pa naj se, če le mogoče, preskrbi primerna zaposlitev, da se ne privadijo pohajkovanja.

— — —

Kn. šk. ordinariat pripominja k predloženemu načrtu, da bodo mč. gg. dekani ob kanonični vizitaciji poročali tudi o delovanju župnijskih karitativnih odsekih K. A. Od strani osrednje institucije za karitativno delo v škofiji se bo pa vodil pregled o aktiviteti župnijskih karitativnih odsekov; pa tudi župnijski odseki za kršč. karitas bodo letno poročali o svojem delu kn. šk. ordinariatu, oz. osrednji instituciji za kršč. karitas. »Pridobite si prijateljev s krivičnim mamonom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.« Luk. 16, 9.

Raziskovalci sv. pisma.

Pravkar je izšla kot ponatis iz »Bogoslovnega Vestnika«, 1933, 3., poučna knjižica vseučilišnega prof. dr. Andreja Snoja: Raziskovalci sv. pisma. Kdo so in kaj uče. Nova ameriška sekta na slovenskih tleh. (8°, 28 strani, Ljubljana 1933.)

»Raziskovalci sv. pisma« so kot adventisti ameriška verska ločinka, ki kot ti napovedujejo skorajšnji prihod Kristusov ter Njegovo tisočletno kraljestvo, a se v bistvenih točkah svojega nauka razlikujejo od adventistov. Početnik sekte »Raziskovalcev« je ameriški trgovec Charles Taze Russell, umrl je leta 1916; njen sedanjí voditelj je ameriški državni pravnik J. F. Rutherford. Raziskovalci razpolagajo z gibčno propagandistično organizacijo; za Jugoslavijo so ustanovili v Mariboru z dovoljenjem ministrstva za notranje zadeve, 1930, posebno akcijsko sekcijo: »Svetionik«, odkoder razširjajo svoje zmotne nauke po Sloveniji in po celi Jugoslaviji. Tu je sedaj založba knjig in brošur, ki se deloma tiskajo v mariborski »Ljudski tiskarni« v slovenščini in srbohrvaščini z latinico in cirilico. S temi knjigami krošnjarijo iz tujine priseljeni agitatorji po mestih in po deželi ter jih zvijačno in priliznjeno vsiljujejo katoličanom zastonj in za denar. Doslej je izšlo 6 knjig in brošur v slovenskem jeziku; pet izmed njih je napisal sedanji voditelj Rutherford; poleg teh širijo med narodom še slovensko sv. pismo starega in novega veka iz založbe Britanske in inozemske svetopisemske družbe.

Duhovništvo in slovensko ljudstvo si je že dolgo želelo stvarne in jasne razprave o nauku verske ločinke Raziskovalcev. Dr. Snojeva brošura bo kot prva informativna knjiga te vrste vsem katoličanom dobrodošla. V prvem delu poroča pisatelj o duševnem razvoju sektinega početnika Russella, o njegovi zamisli božjega zveličavnega načrta, o njegovi literarni, organizatorični in propagandistični delavnosti in o njegovi prikupljivi osebnosti; potem o propagandi sekte po Russellovi smrti, o duhu sekte na jugoslovanskih tleh, o nje organizaciji in današnjem stanju. V drugem delu je sestavil profesor Dr. Snój nauk nove verske ločinke, ki zametava v nauku o Bogu božjo troosebnost, ki v nauku o človeku taji neumrjčnost duše in ima fantastične pojme o eshatologiji, o Kristusovem drugem prihodu in tisočletnem zemeljskem kraljestvu; razmerje te sekte do Cerkve je skrajno sovražno. V kratki sklepni besedi podaja pisatelj oceno nove sekte, ki si svoji ime resnih raziskovalcev sv. pisma, a postopa vprav v razlaganju sv. pisma samovoljno, površno in brez metode.

Cena knjižici je nizka in stane v knjigarnah Din 4.50, po pošti Din 0.50 več.

Mč. gg. duhovni sobratje si naj knjigo čimpreje omislijo, da se tem uspešneje morejo postaviti v bran propagandi »raziskovalcev«, pa tudi svojim vernikom naj jo v nakup priporočijo, ker se lahko in gladko bere, da spoznajo verniki tem hitreje in tem točneje »volka v ovčji obleki«.

Praznovanje rojstnega dneva Nj. Kralj. Vis. prestolonaslednika.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani je dne 22. julija 1933, I. No. 3649/1 poslala semkaj v vednost prepis dopisa, poslanega škofjskemu ordinariatu v Ljubljani v zadevi praznovanja rojstnega dneva Nj. Kralj.

Vis. prestolonaslednika s prošnjo za potrebna navodila podrejenim cerkvenim predstojništvom. Dopis se glasi:

»Na tam. dopis z dne 21. oktobra 1932, št. 3300, čast je kraljevski banski upravi sporočiti, da je bila na svoje vprašanje v zadevi praznovanja rojstnega dne Nj. Kralj. Visočanstva prestolonaslednika obveščena, da je glasom razpisa min. predsedništva min. sveta z dne 27. aprila 1933, Ad broj 777, gospod predsednik ministrskega sveta odredil, naj se 6. september praznuje, kakor je bilo to v poslednjih letih odrejeno, namreč s slovesno zahvalno službo božjo, ki naj ji prisostvujejo predstavniki oblastev. Naprošate se, da o prednjem obvestite podrejena cerkvena predstojništva, kraljevska banska uprava pa bo izdala podrejenim oblastvom potrebno odredbo.«

Prednje se daje p. n. cerkvenim predstojništvom v vednost in ravnanje.

56.

Sprejem v kn.-šk. bogoslovje v Mariboru.

Na kn.-šk. bogoslovju v Mariboru se prične šolsko leto 1933/34 dne 2. oktobra 1933.

Abiturijenti, ki želijo vstopiti v mariborsko bogoslovje, naj predložijo svoje prošnje po pristojnem kn.-šk. župnijskem uradu k n. - š k. l a v a n t i n s k e m u o r d i n a r i a t u v M a r i b o r u najkasneje do dne 14. septembra 1933.

Svoji prošnji naj priložijo: 1. Krstni list. 2. Izpričevalo o višjem tečajnem izpitu. 3. Domovnico. 4. Birmsko izpričevalo.

Za sprejem v bogoslovje lahko prosijo absolventi humanističnih in realnih gimnazij. Abiturijenti, ki nimajo izpita iz latinščine in grščine, morajo obiskovati v kn.-šk. Duhovniškem semenišču skozi 4 semestre grščino in latinščino in naposled iz teh jezikov kolokvirati.

Kandidati, ki so zaprosili za sprejem v bogoslovje, se morajo dne 14. septembra 1933 predstaviti ravnateljstvu bogoslovja in zdravniku zavoda, da se ugotovi njihovo zdravstveno stanje.

Gojenci mariborskega dijaškega semenišča se lahko predstavijo ravnateljstvu bogoslovja in zdravniku zavoda ali 14. septembra t. l. ali ob začetku šol. leta 1933/34. Sicer pa naj prav tako kot drugi kandidati predložijo svoje prošnje do 14. septembra 1933 kn.-šk. ordinariatu ter naj obenem sporočijo številko za perilo, ki so jo imeli doslej v zavodu.

57.

Azil za tuberkulozne bolnike — nabiralna akcija.

Častiti župnijski uradi se opozorijo na priloženo okrožnico Protituberkulozne lige v Mariboru, glasom katere se prosi, da se izvede nabiralna akcija potom župnih uradov v celem področju lavantinske škofije. Ker gre za plemenito in človekoljubno delo, se naj prošnji ugodi in skuša doseči čimvečji uspeh. Prispevek je tako nizek, da to malenkostno žrtev pri dobri volji vsakdo lahko prenese, kar naj se pri agitaciji vernikom polaga na srce.

58.

Starostne doklade duhovnikov.

Glasom došlega dopisa kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 10. jul. 1933, št. 16.723/1 prihajajo prijave za nakazilo višjih starostnih doklad duhovnikov v mnogih primerih mnogo prepozno, to je šele po dobi več mesecev, leto dni in še kasneje potem, ko so si dotični že pridobili pravico za višjo starostno doklado.

Z ozirom na to se vsi častiti gg., zlasti dušni pastirji lavantinske škofije s tem opozarjajo, da naj omenjene prijave (službene izkaze) pošiljajo semkaj pravočasno, to je v roku, določenem s čl. V. zakona od 28. marca 1918 drž. zak. št. 115.

59.

Pobiranje 2 % prispevka od sečenj za fond za pogozdovanje.

Sresko načelstvo v Mariboru desni breg je z dopisom z dne 29. maja 1933 No. 5789/1 semkaj naznanilo naslednje:

Na temelju razpisa kraljevske banske uprave z dne 7. aprila 1933 III. No. 1686/2 je odredilo Ministrstvo za šume in rudnike z rešenjem z dne 14. marca 1933 br. 4450, da je postopati po pravilniku o zbiranju in ravnanju z dohodki za pošumljavanje po predpisih člena 2, točki B 1 in 2. (Uradni list štev. 98/32 in 197/57 iz leta 1928.)

Po členu 2, točki B cit. pravilnika morajo plačevati 2% prispevek vrednosti lesa na panju, doseženega od p r o d a j e lesa v gozdih:

1. Krajiške imovne občine, samostani, cerkve, cerkveni veledostojanstveniki, vakufi, nadarbine, zemljiške zajednice, poveljne šume, varoške, selske, plemenske in ostale korporacije.

2. Lastniki takih privatnih gozdov, katerih površina presega 100 hektarjev. Po čl. 6. cit. pravilnika pobirajo te prispevke občeupravna oblastva prve stopnje.

Zato se pozivate, da o vsaki prodaji lesa plačate po gornjem pravilniku odpadli znesek sreskemu načelstvu, ki bode te zneske zbiralo in odvedlo fondu za pogozdovanje.

Isto je naznanilo sresko načelstvo v Mariboru levi breg z dopisom od 29. maja 1933 No. 5649/1.

60.

Misijonski praznik predzadnjo nedeljo v oktobru.

Kakor prejšnja leta se bo tudi letos obhajala predzadnja nedelja v oktobru, dne 22. oktobra, kot misijonski praznik. Načrt za praznovanje misijonske nedelje je bil že večkrat v Oglasniku objavljen, zadnjič leta 1932, IX., str. 63 sl. Misli za pridigo se letos lahko vzamejo iz misijonske okrožnice jugoslovanskega episkopata, ki je bila objavljena v Oglasniku lav. škofije, 1932, XII, str. 78 sl.

Slovstvo.

1. **Franc Kolenc, Bodí apostol.** V založbi KA v Mariboru je izšla ta knjižica kot prvi zvezek knjižnice KA. Pisatelj Fr. Kolenc, tajnik KA, je svoje delo posvetil in poklonil novemu lavantinskemu Vladiki ob Njegovi zasedbi Slomšekovega škofijskega prestola. Spis je ponatis sestavkov, ki so izhajali v Nedelji pod naslovom »Katoliško delo in življenje«, in ima namen, podati smernice vsakemu, ki želi apostolsko delovati v svoji okolici; namenjen je zlasti članom župnijskih svetov in odborov KA. Knjižica je polna času primerne vsebine in bi bilo želeti, da se razširi med duhovniki in med verniki!

2. a) **Sveta maša šolske mladine** (s skupno molitvijo in petjem), 3. izdaja. Založil župnijski urad Sv. Urban pri Ptujju. Cena 2 Din.

b) **Krst in krstna obnova.** Založil župnijski urad Sv. Urban pri Ptujju. Cena 2.25 Din, pri 100 izvodih 10% popusta.

Prva knjižica, Sveta maša šolske mladine, je izšla že v tretji izdaji, kar je dokaz, da se je priljubila šolski mladini in katehetom. Druga knjižica, Krst in krstna obnova, pa bo dobro služila gg. dušnim pastirjem pri upeljavi novega slovenskega obrednika in sploh v dušnem pastirstvu. Radi tega se obe knjižici toplo priporočata v nakup in uporabo!

3. Založništvo Herder v Freiburgu je poslalo na ogled in priporočilo sledeče knjižice:

a) **Erzbischof Dr. Conrad Gröber, Die christliche Ehe, ihr Wesen und ihre Würde, ihre Gefährdung und Rettung.** Im Anschluss an das Rundschreiben Papst Pius' XI. Cena za izvod 0.20 M., ako se naroči vsaj 10 izvodov 0.15 M.

b) **Volksschott, Kleines Messbuch für die Sonn- und Feiertage.** Peta, predelana izdaja. — Cena 2 M. Pri naročilu več izvodov popust.

c) **Schott, Zum Altare Gottes will ich treten, der grosse Schüler-Schott, Liturgisches Messbüchlein für Schüler höherer Jahrgänge.** Kart. 1 M., platno 1.40 M.

Prva knjižica govori o krščanskem zakonu in podaje v kratkih in lepih izvajanjih vse, kar naj verniki dandanes znajo o tem zakramentu. Knjižica bo predvsem dušnim pastirjem pri pouku ženinov in nevest dober pripomoček!

Ostali dve knjižici pa sta najvažnejši pripomoček za širjenje liturgičnega gibanja, kar je vsem, ki se za to zanimajo, gotovo dobro znano. Zato sta obe knjižici izvrsten kažipot vsem, ki enake molitvenike prirejajo v slovenskem jeziku.

Vse tri knjižice se dušnim pastirjem priporočajo!

Umetniške podobice Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Dodatno k tozadevnemu priporočilu v Oglasniku 1932, XII, str. 87/88 se poroča, da so izšle v založbi Pisarne ACM v Ljubljani, Napoleonov trg 1, poleg že omenjenih enobarvnih umetniških podobic tudi barvaste (kolorirane) podobice, in sicer:

I. Večji format (števil. 1.—6.), šest vrst: Kristus (Vasnevov), Bogorodica (Nesterov), Kazanska M. B., Marija Vedne pomoči, sv. Ciril in Metod (Köhler), sv. Nikolaj (Nesterov). Cena: posamezne ali sortirane Din 38.— 100 kosov.

II. Srednji format (števil. 7.—12.), šest vrst: Kristus (Vasnevov), Bogorodica (Nesterov), Bogorodica (Vasnevov), Dolorosa (Dolci-Langus), sv. Anton

(Urbanija-Borisov), sv. Barbara (Nesterov). Cena: posamezne ali sortirane Din 34.— 100 kosov.

Naročniki KB imajo 10% popusta, ako naročijo podobice naravnost v pisarni ACM, Ljubljana, Napoleonov trg 1.

Nakup vseh teh umetniških podob, ki so za ljudstvo prav primerne, se dušnim pastirjem toplo priporoča! Čisti dobiček gre ves v namene ACM (BCM). Kdor tedaj te podobice naroča in jih širi, pospešuje s tem tudi delo za edinstvo sv. Cerkve.

63.

Osebna naznanila.

Umeščena sta bila čč. gg. P. Gabriel Cevc, duhovnik minoritskega reda, kot upravitelj župnije Sv. Vid pri Ptuj (6. avg. 1933) in Jakob Soklič, župnijski upravitelj v Sv. Vidu pri Ptuj, kot župnik v Slovenjgradcu (17. avg. 1933).

Postavljen je bil č. g. Anton Oblak, kaplan v Grizah, za provizorja istotam (19. avgusta 1933).

Nastavljeni so bili kot kaplani sledeči čč. gg. sem. duhovniki, ozir. novomašniki: Ivan Černoga v Ruše, Leopold Mihelič v Slov. Bistrico, Franc Podgornik pri Sv. Trojici v Halozah, Stanislav Trobina pri Sv. Juriju v Slov. gor., Martin Uranjek v Šoštanj (1. jul. 1933), Maks Držečnik v Ribnico na Pohorju (20. jul. 1933), Štefan Čakš v Loko pri Zid. mostu (10. avg. 1933), Janez Čokl v Hoče, Daniel Halas v Ljutomer (II.), Jožef Orešnik v Braslovče in Jožef Varga v Sv. Vid pri Planini (16. avg. 1933).

Prestavljeni so bili čč. gg. kaplani: Franc Bohanec iz Konjic (I.) v Apače, Franc Časl iz Šoštanja v Konjice (I.), Jožef Lampret iz Sv. Trojice v Halozah v Žetale, Ivan Vodeb iz Slov. Bistrice k Sv. Petru pri Mariboru (1. jul. 1933), Janez Ogulin iz Loke pri Zid. mostu v Šmartno pri Slovenjgradcu, Pankracij Poteko iz Šmartna pri Slovenjgradcu v Jarenino (10. avg. 1933), Peter Pribožič iz Sv. Magdalene v Mariboru (III.) za kornegega vikarja pri stolni cerkvi v Mariboru, Alojz Juranovič iz Hoč za kornegega vikarja pri stolni cerkvi v Mariboru in Jožef Schöndorfer iz Ljutomera (II.) k Sv. Magdaleni (III.) v Mariboru (16. avg. 1933).

Umrli je p. n. g. Janez Krančič, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik v Grizah, dne 18. avgusta 1933 v 71. letu starosti. R. I. P.!

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 21. avgusta 1933.